

Milostné nápisy na valašských kraslicích

Zdobené vejce darované při velikonoční pomlázce plnilo řadu funkcí. Jednou z nich byla komunikace mezi ženou a mužem.

V tomto případě mělo vejce většinou význam milostného poslání a prostředku k vyslovení či potvrzení, nebo naopak odmítnutí mileneckého vztahu. Dokladem toho je výzdoba kraslic – jednak vyobrazení erotických motivů, především ale četné a rozmanité nápisy o lásce. Právě jejich

prostřednictvím se dal milenecký

poměr vyjádřit daleko konkrétněji než formou symbolů.

Na velikonočních vejcích z Valašska se texty objevovaly poměrně často. Vejce si v minulosti před Velikonocemi nechávaly valašské dívky obvykle

nazdobit zkušenými „malířkami“. Ty měly obvykle nápisy zásobu a zákaznice si z nich mohly vybírat, jindy si nápisy samy určovaly.

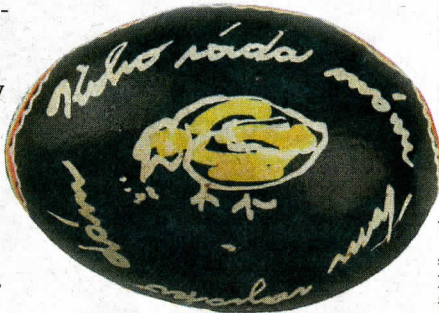
Někdy láskyplně, jindy humorně laděnými vzkazy se daly vyjevit různé city spojené s láskou. Nejčastější byla milostná sdělení vyznávající lásku: „Koho ráda mám, tomu vajíčko dám“ nebo „Dárek malý, z lásky daný“.

Nechyběly ani texty, které plnily funkci pozvání milého k dívce:

„Kohoutek na plotě,

kukačka v hloží, přijdi k nám synečku, dokud sem v loži“.

Někdy vyjadřovaly nápisy konkrétní představu o milenci, jako např. „Daj ně bože synka, co na cimbál břiňká“, „Nepůjdu já za takého, co nemá domka dřevěného“.

Nápis na batikované kraslici z Lidečka z roku 1973

Foto: ze sbírek MRV

Prostřednictvím veršů na vajíčkách se sdělovalo i odmítnutí nechtěného nápadníka: „Nechod k nám synečku, neráda Ťa vidím, máš důravé gatiska, já sa za ťa stydím“ nebo „Ať kdejaký ořepa, k nám chodníček nešlapa“ či „Gdo to chodí kolem oken, pokoja mě nedá, ať si ze

svým tataráčkem jinde štěstí hledá“.

Četné verše poukazují na falešnou lásku: „Kolik je klásečků v ječmenném snopečku, tolik falešnosti, při každém synečku“.

Své zastoupení měly i erotické nápisy žertovně laděné: „Měla Anička ráda Janíčka, myši mu zežraly obě dvě vajíčka. Včera jedno, dneskaj druhé, zítra přijde o to dluhé“.

Řada milostných i dalších textů na kraslicích je až do 6. května k vidění na vsetínském zámku ve výstavě „Kraslice a dřevořezba manželů Pařenicových“. A jak sám název výstavy napovídá, prezentována nejsou jen tradiční valašská vajíčka, ale především kraslice Boženy Pařenicové, to vše doplněno dřevořezbami jejího muže Miloslava.

Milada Fohlerová,
etnograf MRV